

Medlemmer, der have en anden Anskuelse end jeg og end Regjeringen, paa ingen Maade ville føle sig tilfredsstillende ved det Tilbud, Regjeringen nu har gjort, thi da de have set, at ved at presse godt paa ere de allerede komne saa vidt, som de ere, er det en ganske naturlig Tanke, at blive vi bare ved, fordre vi blot mere, saa vi ogsaa mere, saa det undrer mig, at det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) erklærede sig villig til at tage Forslagene til §§ 9 og 10 tilbage. Jeg er overbevist om, at der fra den ærede Indenrigsministers Side, naar der blot presses godt paa, ikke vil være Noget iveien for, at han ogsaa nok engang kommer til at gaa ind paa det. Hvad Lovforslaget angaar, har jeg jo udtalt mig om de forskellige Enkeltheder iforveien, saa jeg skal ikke komme videre tilbage dertil undtagen med Hensyn til Forslaget til den saakaldte Enkeparagraf. Der mente den ærede Minister, at det Forslag, han havde været med til at stille, ikke som det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds (Klein) betegnede det, kunde kaldes nogen Retskrænkelse, noget Indgreb i bestaaende Kontrakter, thi det var jo Noget, der laa i den bestaaende Lovgivning. Derom sagde ogsaa den ærede Ordfører, at Fæsterens Enke havde Ret til at blive ved Fæstestedet, saalænge hun levede; men jeg tror virkelig, at den ærede Minister ikke vilde lægge tilstrækkelig Mærke til, at her er ikke Tale om en Forpagtning paa to Personers Levetid, men om en Kontrakt, der angaar en enkelt bestemt Person og hans eventuelle Enke. Det synes dog at gjøre en ikke ringe Forskjel, og denne hans eventuelle Enke vedbliver ikke at være hans Enke — i det Dieblif, hun gifter sig med en Anden. Hun er da ophørt at være hans Enke, hun er indtraadt i en anden Familie. Den Anskuelse, at det vilde paa en vis Maade være en Modsigelse at give en Fæsters Enke denne Ret, efterat hun havde ophørt at være hans Enke ved at gifte sig med en Anden, er forøvrigt ikke Noget, jeg har fundet paa at udtale i dette Dieblif, men er udtalt af det Udvalg, der i sin Tid i det andet Thing behandlede Loven af 19de Februar 1861. Det udtaltes blandt Andet ogsaa af en af de Mænd, til

hvis Autoritet den ærede Forslagsstiller har henvist. Jeg tror forøvrigt, at den ærede Minister indrømmede, at her ligefrem er Tale om et Pengetab for den ene Part ved, hvad jeg maa tillade mig at kalde denne Forandring i den bestaaende Kontrakt. Der er en vis Sandsynlighed for, at Indfæstningen af en Gaard vil falde omtrentlig hvert 30te Aar. Ved denne Bestemmelse, hvis den indføres, vil denne Sandsynlighed ikke komme til at være hvert 30te Aar, men maaffe hvert 40de eller hvert 50de, saa det kan ikke negtes, at der tages ligefrem Noget fra den ene Part, for at give det til den anden. Jeg kan derfor saa godt forstaa, at den ærede Minister ikke har kunnet saa fuld Tilslutning i Regjeringen til dette Forslag. Jeg skal indfrænte mig hertil, idet jeg haaber, at hvad der end forøvrigt vil ske med dette Lovforslag, vil ialfald dette Forslag ikke gaa igjennem. Eigeoverfor nogle Bemærkninger, som jeg havde tilladt mig at gjøre om det Forslag til en ny § 10, som den ærede Minister havde stillet, yttrede den ærede Minister, at den Betragtningssmaade, jeg havde gjort gjældende, at, hvis denne Paragraf uforandret blev vedtagen, vilde Godseierne kunne saa deres Fæstegods fri for Fæstetvang uden at give Erstatning derfor, at han ikke kunde antage, at Godseierne vilde benytte sig af saadanne Confins. Men jeg maa bede den høitærede Minister meget at undskyldte — giver Rigsdagen og Regjeringen en Lov, som Godseierne ikke have bedt om — tværtimod — og hvorved der tillægges dem en bestemt Ret, som Enhver, der læser Paragrafen igjennem, kan se, at der tillægges dem, vilde det være mig personligt aldeles ligegyldigt, om den høitærede Minister vilde betegne en Fremgangsmaade som den, jeg før omtalte, paa den Maade, han gjorde, eller ikke, men jeg vilde benytte mig af Paragrafen. Nu er den høitærede Minister iøvrigt gaaet ind paa Forslaget under Nr. 25, og efter dette stiller Sagen sig jo aldeles forskjellig. Endskjøndt jeg alligevel ikke vil være med til at stemme for Paragrafen, bortfalde dog derved de væsentlige Indvendinger, man kunde gjøre imod den.

Bregendahl: Jeg havde ikke tænkt mig